

Motion till riksdagen 2013/14:So321

av **Hillevi Larsson (S)**

Kontroll av vårdcentraler inom vårdvalet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kontroll av vårdcentraler inom vårdvalet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ACG-systemet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra deltagandet i vårdvalet frivilligt för landstingen.

Motivering

På senare år har det uppdagats att sjukligheten bland patienter på ett stort antal privata vårdcentraler i Skåne hade ökat medan patienterna istället blivit friskare på de offentliga vårdcentralerna. Inom hälsovalet får vårdcentralerna betalt per patient, och ju sjukare patienten är desto mer ersättning får vårdcentralen. Värdet är relativt, det vill säga om patienterna på en vårdcentral är ovanligt sjuka så räknas patienterna på andra vårdcentraler automatiskt som friskare.

Sedan vårdcentralerna i Skåne gick in i hälsovalet baserat på antal diagnoser, har man kunnat se en ökning av sjukligheten hos patienterna på de privata vårdcentralerna. På flera vårdcentraler har ökningen varit stor. Motsvarande ökning har inte kunnat ses på flertalet av de offentliga vårdcentralerna.

Nyligen rapporterade Sveriges Radio om missbruk inom Jönköpings län. Enligt samma system som tillämpas i Skåne, ACG-systemet (baserat på antal diagnoser), har vårdcentraler kunnat lägga beslag på mångmiljonbelopp genom att sätta massor av diagnoser på sina patienter. Om en patient söker vård för ett hälsoproblem skrivs en mängd diagnoser in i journalen i samband med läkarbesöket, trots att dessa inte är relevanta för besöket. Det har till och med förekommit att en sköterska satts att ringa runt till patienter för att samla in

Fel! Okänt namn på

diagnoser. Sådana samtal har kunnat femdubbla ersättningen per patient till vårdcentralen. Vårdcentralen behövde inte ens träffa patienterna för att få ersättning!

Hälften av Sveriges landsting tillämpar i dag ACG-systemet. Det finns all anledning att kritiskt granska ACG-systemet och kontrollera hur vårdcentralerna i berörda landsting tillämpar systemet. Det finns uppenbarligen risk för missbruk!

Vårdvalet, där olika vårdcentraler konkurrerar om patienter och ekonomisk ersättning inom landstingen, riskerar inte bara att leda till osund konkurrens när det gäller ACG-systemet. Marknadsföringen gentemot patienterna är ett annat område som behöver ses över.

Ett exempel gäller en privat vårdcentral i Ängelholm i Skåne som bjöd på gratis inträde på krogen för ungdomar mot att de listade sig på vårdcentralen. Många ungdomar förstod inte vad de skrev under och kände sig i efterhand lurade. Det är allvarligt att vårdcentraler kan använda så här tveksamma metoder i syfte att få fler listade patienter och därmed högre ekonomisk ersättning från landstinget.

Mot bakgrund av att vårdvalet införts av regeringen och gäller för hela landet, oberoende av landstingens inställning till systemet, kan staten inte avhända sig ansvaret för att stävja missbruk inom ramen för de olika vårdvalssystem som tillämpas. Systemet bör premiera de vårdcentraler som sköter sig. Ohederligt roffarbeteende får inte löna sig! Etiska riktlinjer som klargör var gränsen går för vad som är acceptabelt för vårdcentraler att göra i syfte att öka den ekonomiska ersättningen behöver tas fram.

ACG-systemet (baserat på antal diagnoser) bör skrotas och ersättas med ett system som istället bygger på vilka medicinska behandlingar som faktiskt utförts.

Vårdvalet är trots sina brister inte frivilligt för landstingen. Rimligtvis borde landstingen själva få avgöra om de vill delta i systemet eller inte!

Stockholm den 24 september 2013

Hillevi Larsson (S)